

גרושין למי, אם הקדוש ברוך הוא עשה גרושים לאדם אם לא. אבל הדבר התהפך, ויגרש את, א"ת דוקא, ומי גרש את? האדם. האדם ודאי גרש את, ולכן כתוב וישלחהו ה' אלהים מגן עדן. למה וישלחהו? משום שגרש אדם את, כפי שבארנו. וישפך - הוא השרה אותם במקום זה. שהוא גרם וסתם דרכים ושבילים והשרה דינים על העולם, והמשיך קללות מאותו יום ומעלה.

ואת להט החרב המתהפכת, כל אלו ששרויים בזורקי הדינים על העולם, שמתהפכים לגונים רבים כדי להפרע מהעולם. לפעמים אנשים ולפעמים נשים. לפעמים אש לזהטת ולפעמים רוחות שאין מי שיצמד בהם. וכל זה לשמר את דרך עץ החיים שלא יוסיפו להרע כמקדם. להט החרב - אלו שמלהטים אש ותלגנים על ראשי הרשעים והחוטאים. והגונים מתהפכים לכמה מינים לפי דרכי בני האדם, ועל זה להט, כמו שנאמר (מלאכי א) ולהט אתם היום הבא וגו', והרי נאמר. החרב - זו חרב לה, כמו שנאמר (ישעיה לד) חרב לי' לה' מלאה דם וגו'.

אמר רבי יהודה, להט החרב - [אפלו] כל אותם הממנים שלמטה שמתהפכים מדמות לדמות, כלם ממנים על העולם להרע ולהסטות את רשעי העולם שעוברים על מצוות רבונם.

בא ראה, בין שאדם חטא, המשיף עליו כמה מינים רעים וכמה בעלי דינים, ופחד מכלם ולא יכל לעמד עליהם. שלמה ידע חכמה עליונה, ושם לו הקדוש ברוך הוא עטרת מלכות, וכל העולם היה פוחד ממנו.

ידענא מאן עביד תרוכין למאן. אי קדשא בריך הוא עבד תרוכין לאדם אי לא. אבל מלה אתהפיך ויגרש את, א"ת דייקא. ומאן גרש את, האדם. האדם ודאי גרש את. ובגין דא כתיב וישלחהו יי אלהים מגן עדן. אמאי וישלחהו, בגין דגרש אדם את כדקאמרן. וישפך, איהו אשרי לון באתר דא דאיהו גרים וסתים אורחין ושבילין ואשרי דינין על עלמא ואמשיף לווטין מההוא יומא ולעילא. ואת להט החרב המתהפכת, כל אנון דשריין בקוזפי דינין על עלמא, דמתהפכין לגונון סגיאין בגין לאתפרעא מעלמא. לזמנין גוברין לזמנין נשין לזמנין אשא מלהטא ולזמנין רוחין דלית מאן דקאים בהו. וכל דא לשמור את דרך עץ החיים דלא יוסיפון לאבאשא כקדמיתא. להט החרב, אנון דמלהטאן אשא וקוסטירי על ראשיהון דרשיעיא וחיביא. ומתהפכין גונון לכמה זיינין לפום ארחייהו דבני נשא. ועל דא להט כמה דאת אמר (מלאכי א) ולהט אותם היום הבא וגו' והא אתמר. החרב דא חרב לי' כמה דאת אמר, (ישעיה לד) חרב לי' מלאה דם וגו'.

אמר רבי יהודה להט החרב (אפילו) כל אנון קסטרין דלתתא דמתהפכין מדיוקנא לדיוקנא כלהון ממנן על עלמא לאבאשא ולאסטאה לון לחיבי עלמא דעברין על פקודי דמאריהון.

תא חזי, בין דחב אדם אמשיף עליה כמה זיינין בישין וכמה גרדיני נמוסין ודחיל מפלהו ולא יכיל לקיימא עליהו. שלמה ידע חכמתא עלאה ושווי ליה קדשא בריך הוא עטרא דמלכותא והו דחלו מניה כל עלמא.

פיון שחטא, המשיף עליו כמה מינים רעים וכמה בעלי דינים, ופחד מכלם, ואז יכלו להרע לו. ומה שהיה בידו לקחו ממנו.

ועל זה, כמה שהולך בן אדם ובאותה הדרך שנדבק בה, כך מושף עליו פח ממנה שהולך כנגדו. כך אדם היה מושף עליו פח טמא אחר שטמא אותו ואת כל בני העולם.

בא ראה, כשחטא אדם, משף עליו פח טמאה וטמא אותו ואת כל בני העולם, וזהו נחש הרע שהוא טמא ומטמא את העולם. ששנינו, כשמוציא נשמות מבני האדם, נשאר ממנו גוף טמא, ומטמא את הבית ומטמא את כל אלה שמתקרבים אליו. זהו שכתוב (במדבר יט) הנגע במת וגו'.

ועל זה, פיון שהוא נוטל נשמה ומטמא את הגוף, אז נתנה רשות לכל אותם צדדים טמאים לשרות עליו, שהרי אותו הגוף נטמא מן הצד של אותו הנחש הרע ששורה עליו. ועל זה, בכל מקום שאותו נחש הרע שורה, מטמא אותו ונטמא.

ובא וראה, כל בני העולם בשעה שישנים על מטותיהם בלילה, והלילה פורש כנפיו על כל בני העולם, טועמים טעם המות. ומתוך שטועמים טעם מות, רוח הטמאה הזו שטה על העולם ומטמאת [את] העולם [ר"א בתוך האהל שלו], ושורה על ידי האיש ונטמא. ובשמתעורר ונשמתו חוזרת אליו, בכל מה שיקרב בידו - הפל נטמא, פי שורה עליהם רוח טמאה. ועל זה לא יקח אדם בגדיו ללבש ממי שלא נטל ידיו, שהרי המשיף עליו אותו רוח טמאה ונטמא. ויש רשות לרוח

פיון דחב אמשיף עליה כמה זיינין בישיין וכמה גרדיני נמוסין ודחיל מפלהו וכדין יכילו לאבאשא ליה ומה דהיה בידיה נטלו מניה.

ועל דא כמה דאזיל בר נש ובההוא ארחה דאתדבק ביה, הכי משיף עליה חילא ממנא דאזיל לקבליה. כך אדם היה משיף עליה חילא אחרא מסאב. דסאיב ליה ולכל בני עלמא.

תא חזי, פד חב אדם משיף עליה חילא מסאבא וסאיב ליה ולכל בני עלמא. והאי הוא חוץא בישא דאיהו מסאב וסאיב עלמא. דתנינן פד אפיק נשמתין מבני נשא, אשתאר מניה גופא מסאב וסאיב ביתא. וסאיב לכל אנון דמקרבין ביה. הדא הוא דכתיב, (במדבר יט) הנגע במת וגו'. ועל דא כיון דאיהו נטיל נשמתא וסאיב גופא כדין אתייהיב רשו לכל אנון סטרי מסאבן לשריא עלוי. דהא ההוא גופא אסתאב מסטרא דההוא חוץא בישא דשריא עלוי. ועל דא בכל אתר דההוא חוץא בישא שארי מסאב ליה ואסתאב.

ותא חזי, פל בני עלמא בשעתא דניימי על ערסייהו בליליא, וליליא פריש גדפהא על פל בני עלמא טעמי טעמא דמותא. ומגו דטעמי טעמא דמותא האי רוחא מסאבא שטיא על עלמא וסאיב (על) עלמא (ר"א ל"ג בני קפסרא דיליה) ושריא על ידוי דבר נש ואסתאב.

וכד אתער ואתהדר ליה נשמתיה, בכל מה דיקרב בידוי כלהו מסאבי, בגין דשריא עליהו רוח מסאבא. ועל דא לא יסב בר נש מנוי לאלבשא ממאן דלא נטיל ידוי. דהא אמשיף עליה ההוא רוח מסאבא ואסתאב. ואית ליה רשו להאי רוח

ואית ליה רשו להאי רוח

מִסְאָבָא לְשָׂרְיָא בְּכָל אֲתָר דְּאַשְׁתַּכַּח רְשִׁימוּ מִסְטָרְיָה.

וְעַל דָּא לָא יִטּוּל יְדוּי בַר נֶשׁ מִמָּאן דְּלֵא נְטִיל יְדוּי בְּגִין דְּאַמְשִׁיף עָלֵיהּ הֵהוּא רִיחַ מִסְאָבָא וְקַבִּיל לִיהּ הָאִי דְנִטְל מִיָּא מְנִיָּה וְאִית לִיהּ רִשׁוּ לְשָׂרְיָא עֲלוּי (דף טז ע"א) דְּבַר נֶשׁ. בְּגִין כִּף בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַסְתְּמָרָא בְּכָל סְטָרוּי מִסְטָרָא דְהָאִי חוּנָא בִישָׂא דְלֵא יִשְׁלוּט עֲלוּי.

וְזַמִּין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְעֵלְמָא דְאַתִּי לְאַעְבְּרָא לִיהּ מְעֵלְמָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (זכריה

יג) וְאֵת רִיחַ הַטּוֹמְאָה אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ (וּבְרִין) (ד"א וּכְתִיב) (ישעיה כב) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצַח וְגו'.

וְהָאָדָם יָדַע אֵת חַוָּה אֲשֶׁתּוֹ וְגו'. רַבִּי אַבָּא פִתַּח (וְאָמַר) (קהלת ג) מִי יוֹדַע רִיחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְרִיחַ הַבְּהֵמָה הִינְרֵדַת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ. הָאִי קָרָא כַּמָּה גְּוֹוִנִין אִית בֵּיהּ. וְהָכִי הוּא כָּל מְלוּי דְאוּרִייתָא פַּמָּה גְּוֹוִנִין בְּכָל חַד וְחַד וְכִלְהוּ יָאוֹת וְהָכִי אֲנִין. וְכָל אוּרִייתָא מִתְפָּרֶשָׂא בְּשַׁבְעִין אֲנָפִין. לְקַבִּיל שְׁבַעִין סְטָרִין וְשַׁבְעִין עֲנָפִין. וְהָכִי הוּא בְּכָל מְלָה וּמְלָה דְאוּרִייתָא. וְכָל מְאִי דְנִפְיָק מִכָּל מְלָה וּמְלָה כַּמָּה גְּוֹוִנִין אֲתִפְרָשָׁן מְנִיָּה לְכָל סְטָרִין.

תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נֶשׁ אָזִיל בְּאַרְחַ קְשׁוּט, הוּא אָזִיל לִימִינָא, וְאַמְשִׁיף עָלֵיהּ רִיחָא קְדִישָׁא עֲלָאָה מְעִילָא. וְהָאִי רִיחַ סְלִיק בְּרַעוּתָא קְדִישָׁא לְאַתְאֲחָדָא לְעִילָא וְלֹאֲתַדְבָּקָא בְּקְדוּשָׁה עֲלָאָה דְלֵא אֲתַעֲדֵי מְנִיָּה. וְכַד בַּר נֶשׁ אָזִיל בְּאוּרַח בִּישׁ וְסֻטִי אֲרַחוּי, הוּא אֲמְשִׁיף עָלֵיהּ רִיחַ מִסְאָבָא דְלִסְטָר שְׁמָאֵלָא, וְסָאִיב לִיהּ וְאַסְתָּאב בֵּיהּ. כַּמָּה דְאַתָּא אָמַר, (ויקרא יא) וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם. אֲתָא לְאַסְתָּאבָא מִסְאָבִין לִיהּ.

בַּא רְאָה, כְּשֶׁבֶן אָדָם הוֹלֵף בְּדַרְפָּא אָמַת, הוּא הוֹלֵף לִימִין וּמְשִׁיף עָלֵיו רִיחַ קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה מְלַמְעָלָה, וְרִיחַ זֶה עוֹלָה בְּרַצוֹן קְדוּשׁ לְהֶאֱחֹז לְמַעְלָה וְלִהְדָּבֵק בְּקְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה שְׁלֵא תְזוּז מִמְּנוּ. וְכִשְׂאָדָם הוֹלֵף בְּדַרְפָּא רְעָה וְסוּטָה בְּדַרְכֵיו, הוּא מוֹשֵׁף עָלֵיו רִיחַ טְמָאָה שְׁלֻצְד שְׁמָאֵל, וּמְטָמָא אוֹתוֹ וְנִטְמָא בּוּ, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (ויקרא יא) וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם. בַּא לְהִטְמָא - מְטָמָאִים אוֹתוֹ.

הַטְמָאָה הַזֹּאת לְשֵׁרוֹת בְּכָל מְקוֹם שְׁנִמְצָא רִשְׁמֵי מִצְדוֹ.

וְכֵן לֹא יִטַּל אָדָם יָדָיו מִמִּי שְׁלֵא נִטַּל יָדָיו, מִשּׁוּם שֶׁהִמְשִׁיף עָלָיו אוֹתוֹ רִיחַ טְמָאָה וְקִבְלוּ זֶה שְׁנִטַּל מִיָּם מִמְּנוּ, וְיֵשׁ לוֹ רִשׁוּת לְשֵׁרוֹת עַל הָאָדָם. לְכֵן צָרִיף אָדָם לְהִשְׁמַר בְּכָל צְדָדָיו מִצְד הַנְּחָשׁ הַרַע הַזֶּה שְׁלֵא יִשְׁלֹט עָלָיו, וְעֵתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְעוֹלָם הַבָּא לְבַטְלוֹ מִן הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (זכריה יג) וְאֵת רִיחַ הַטְמָאָה אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ, וְאֵז כְּתוּב (ישעיה כב) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצַח וְגו'.

וְהָאָדָם יָדַע אֵת חַוָּה אֲשֶׁתּוֹ וְגו'. רַבִּי אַבָּא פִתַּח וְאָמַר, (קהלת ג) מִי יוֹדַע רִיחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְרִיחַ הַבְּהֵמָה הִינְרֵדַת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ. לְפִסּוּק הַזֶּה יֵשׁ פַּמָּה גְּוִנִים, וְכָן הוּא כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה יֵשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד כַּמָּה גְּוִנִים, וְכֵלָם נְאוּתִים וְכֵף הֵם. וְכָל הַתּוֹרָה מִתְפָּרֶשֶׁת בְּשַׁבְעִים פְּנִיִם כְּנֶגֶד שְׁבַעִים צְדָדִים וְשַׁבְעִים עֲנָפִים, וְכֵף הוּא בְּכָל דְּבַר וְדְבַר שֶׁל הַתּוֹרָה. וְכָל מָה שְׁיִוצָא מִכָּל דְּבַר וְדְבַר, כַּמָּה אֲפָנִים מִתְפָּרֶשִׁים מִמְּנוּ לְכָל הַצְּדָדִים.

בַּא רְאָה, כְּשֶׁבֶן אָדָם הוֹלֵף בְּדַרְפָּא אָמַת, הוּא הוֹלֵף לִימִין וּמְשִׁיף עָלֵיו רִיחַ קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה מְלַמְעָלָה, וְרִיחַ זֶה עוֹלָה בְּרַצוֹן קְדוּשׁ לְהֶאֱחֹז לְמַעְלָה וְלִהְדָּבֵק בְּקְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה שְׁלֵא תְזוּז מִמְּנוּ. וְכִשְׂאָדָם הוֹלֵף בְּדַרְפָּא רְעָה וְסוּטָה בְּדַרְכֵיו, הוּא מוֹשֵׁף עָלֵיו רִיחַ טְמָאָה שְׁלֻצְד שְׁמָאֵל, וּמְטָמָא אוֹתוֹ וְנִטְמָא בּוּ, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (ויקרא יא) וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם. בַּא לְהִטְמָא - מְטָמָאִים אוֹתוֹ.

וְהָא חַזִּי, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ אָזִיל בְּאַרְחָ קְשׁוּט וְאַמְשִׁיף עֲלֵיהּ רוּחָא קְדִישָׁא עֲלָאָה וְאַתְדַּבֵּיק בֵּיהּ, בְּרָא דִּיּוֹלִיד וְיִפּוּק מִגְּנִיָּה לְעֲלָמָא, הוּא מְשִׁיף עֲלֵיהּ קְדוּשָׁה עֲלָאָה, וְיֵהֵא קְדִישׁ בְּקְדוּשָׁה דְּמֵאַרְיָה. כְּמָה דְּכַתִּיב, (ויקרא כ) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים וְגו'. וְכַד אִיהוּ אָזִיל בְּסִטְר שְׁמַאֲלָא, וְאַמְשִׁיף עֲלֵיהּ רוּחַ מְסַאָבָא וְאַתְדַּבֵּיק בֵּיהּ, בְּרָא דִּיּוֹק מִגְּנִיָּה לְעֲלָמָא הוּא אֲמְשִׁיף עֲלֵיהּ רוּחַ מְסַאָבוּ וְיִסְתָּאב בְּמְסַאָבוּ דֵּהֵהוּא סְטָרָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה. כַּד אִיהוּ בְּאַתְדַּבְּקוֹת יְמִינָא סְלָקָא הִיא לְעֵילָא. וְכַד אִיהוּ בְּאַתְדַּבְּקוֹת שְׁמַאֲלָא הֵהוּא סְטָר שְׁמַאֲלָא דְּאִיהוּ רוּחַ מְסַאָבוּ נְחִית מְעֵילָא לְתַתָּא וְשׁוּי דִּיּוֹרִיָּה בְּכַר נֶשׁ וְלֹא אֲעֵדִי מִגְּנִיָּה. וּבְרָא (ומה) דְּאוֹלִיד בְּהֵהוּא (רוח) מְסַאָבוּ אִיהוּ הוּי בְּרִיָּה מֵהֵהוּא רוּחַ מְסַאָב אִיהוּ הֵהוּא בְּרָא.

אָדָם אֲתְדַבֵּיק בְּהֵהוּא רוּחַ מְסַאָב וְאַתְתִּיָּה אֲתְדַבֵּיקָא בֵּיהּ בְּקַדְמִיתָא וְנִטְלַת וְקַבִּילַת הֵהוּא זוּתְמָא מִגְּנִיָּה אוֹלִיד בְּר. הָאִי בְּרָא בְּרָא דְרוּחַ מְסַאָבָא אִיהוּ. וְעַל דָּא תְרִין בְּנִין הָווּ. חַד מֵהֵהוּא רוּחַ מְסַאָב וְחַד כַּד תַּב אָדָם בְּתִיּוּבְתָא. וּבְגִינֵי כֵן הָאִי מְסַטְרָא מְסַאָבָא. (וְדָא ד"א וְהָא) מְסַטְרָא דְכִיָּיא.

רְבִי אֲלַעְזָר אָמַר בְּשַׁעְתָּא דְּאֲטִיל נְחֹשׁ הֵהוּא זוּתְמָא בְּהַ בְּחוּהָ קַבִּילַת לֵיהּ. וְכַד אֲשַׁתְּמַשׁ עִמָּה אָדָם אוֹלִידַת תְּרִין בְּנִין. חַד מֵהֵהוּא סְטָרָא מְסַאָבָא וְחַד מְסַטְרָא דְּאָדָם. וְהוּי דְמִי הֶבֶל בְּדִיּוֹקָנָא דְלְעֵילָא וְקִין בְּדִיּוֹקָנָא דְלְתַתָּא. וּבְגִין כֵּן אֲתַפְּרְשׁוּ אַרְחֵיָּיהוּ דָּא מִן דָּא. וְדָאִי קִין בְּרָא דְרוּחַ מְסַאָבָא הוּהוּ

וְכַא וְרָאָה, בְּשַׁעְתָּא שְׁבִין אָדָם הוֹלֵף בְּדַרְף אָמַת וּמוֹשֵׁף עֲלֵיו רוּחַ קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה וְנִדְבֵק בֵּיהּ, הַבֵּן שִׁיּוֹלִיד וְיֵצֵא מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם הוּא מְשִׁיף עֲלֵיו קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה וְיֵהֵא קְדוֹשׁ בְּקְדוּשַׁת רַבּוּנּוּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שם כ) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים וְגו'. וְכִשְׁהוּא הוֹלֵף בְּצַד שְׁמַאל וּמְשִׁיף עֲלֵיו רוּחַ טְמָאָה וְנִדְבֵק בּוּ, הַבֵּן שִׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם הוּא מְשִׁיף עֲלֵיו רוּחַ טְמָאָה וְיִטְמָא בְּטְמָאָת אוֹתוֹ הַצַּד.

וְעַל זֶה כְּתוּב, מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה. וְכִשְׁהוּא בְּהִדְבְּקוֹת הַיְמִין, הִיא עוֹלָה לְמַעְלָה. וְכִשְׁהוּא בְּהִדְבְּקוֹת הַשְּׂמַאל, אוֹתוֹ צַד שְׁמַאל שֶׁהוּא רוּחַ טְמָאָה יוֹרֵד מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, וְשֵׁם דִּיּוֹרוֹ בְּבֵן הָאָדָם וְלֹא זֶה מִמֶּנּוּ. (וְהַבֵּן וְהָא) שֶׁהוֹלִיד בְּאוֹתָהּ (רוח) טְמָאָה הוּא נִהְיָה בְּנוֹ מֵאוֹתוֹ רוּחַ הַטְּמָאָה הוּא אוֹתוֹ הַבֵּן.

אָדָם נִדְבֵק בְּאוֹתוֹ רוּחַ טְמָא, וְאַשְׁתּוּ נִדְבֵקָה בּוּ בְּהִתְחַלָּה, וְלִקְחָה וְקַבְּלָה אוֹתָהּ זְהֻמָּה מִמֶּנָּה הוֹלִיד בֵּן. בֵּן זֶה הוּא בֵּן שֶׁל רוּחַ הַטְּמָאָה. וְעַל זֶה שְׁנֵי בְנִים הֵם - אֶחָד מֵאוֹתוֹ רוּחַ טְמָא, וְאֶחָד כְּשֶׁשָּׁב אָדָם בְּתִשׁוּבָה. וְלִכֵּן זֶה מִצַּד הַטְּמָאָה, (וְהָא) וְזֶה מִצַּד הַטְּהוֹרָה.

רְבִי אֲלַעְזָר אָמַר, בְּשַׁעְתָּא שֶׁהִטִּיל נְחֹשׁ אוֹתָהּ זְהֻמָּה בְּחוּהָ, הִיא קַבְּלָה אוֹתוֹ, וְכִשְׁשִׁמְשׁ עִמָּה אָדָם, הוֹלִידָה שְׁנֵי בְנִים - אֶחָד מֵאוֹתוֹ צַד טְמָא, וְאֶחָד מִצַּד שֶׁל אָדָם. וְהֶבֶל הָיָה דוּמָה בְּדַמּוֹת עֲלִיוֹנָה, וְקִין בְּדַמּוֹת תַּחְתּוֹנָה, וְלִכֵּן דְּרַכִּיָּהֶם נִפְרְדוּ זֶה מִזֶּה. וְדָאִי שְׁקִין הָיָה בֵּן שֶׁל רוּחַ הַטְּמָאָה שֶׁהוּא הַנְּחֹשׁ הָרַע (וְהֶבֶל בֵּן שֶׁל אָדָם) הָיָה. וּבְגַלְלֵי שְׁקִין כָּא מִצַּד